

OHJAAMO

Ohjaamojen sidosryhmäkysely –

Loka-marraskuu 2016

Tutkija, VTT Mirja Määtä, Kohtaamo

KOHTAAMO

youthguarantee

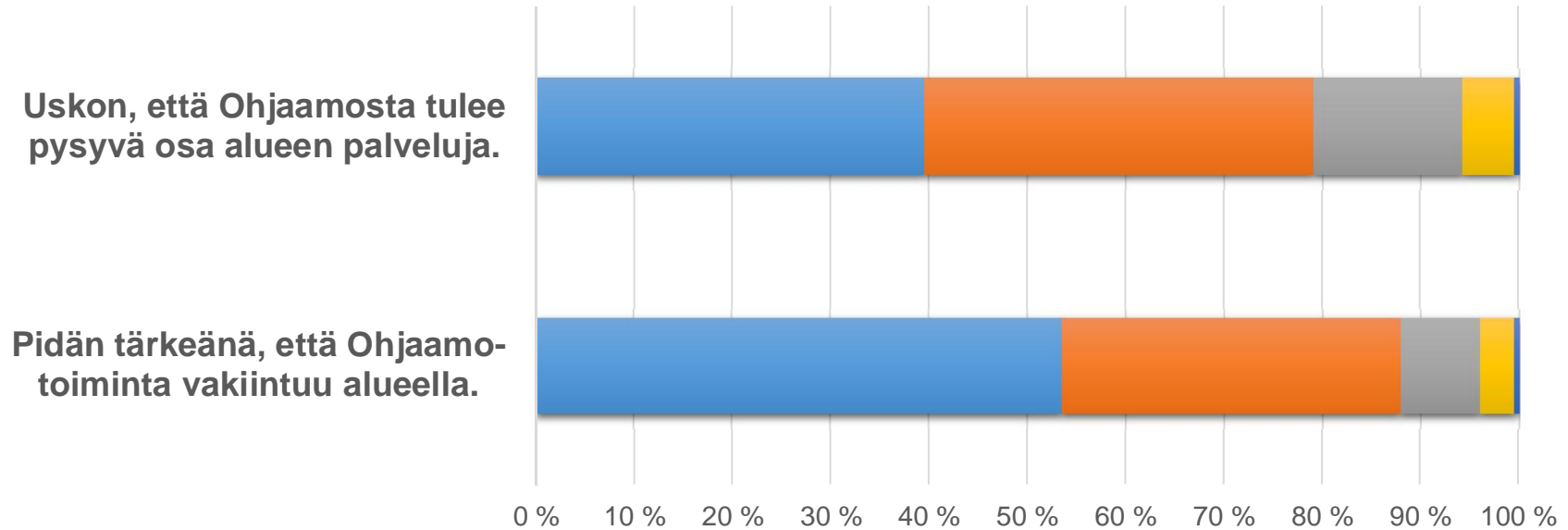
Sidosryhmäkyselyn toteutus ja vastaajat

- Webropol-kysely suunnattiin Ohjaamojen kannalta keskeisille yhteistyötahoille loka-marraskuussa 2016
 - Ohjaamojen ohjausryhmien jäsenille
 - Ohjaamossa työskentelevien esimiehille
 - muille keskeisille yhteistyötahoille (järjestöt, projektit, yritykset), sekä
 - Ohjaamojen ohjauksen vastuuvirkamiehille ministeriöihin (OKM, TEM, STM, VM).
- Sähköisen kyselylinkin sai noin 606 henkeä, joista vastasi 174. Vastausprosentti on 29.
- Kyselyyn vastanneet ovat melko tasaisesti työllisyyden ja yrittäjyyden puolelta sekä koulutusalaalta, nuorisoalalta sekä sosiaali- ja terveysalalta (22–29 %)
- Vastaajista 53 % on Ohjaamon ohjausryhmän jäsen
- Lue tarkemmat tiedot kyselyn toteutuksesta ja vastaajista esityksen lopusta (diat 18–21).

Ohjaamojen tulevaisuus vastaajien mukaan

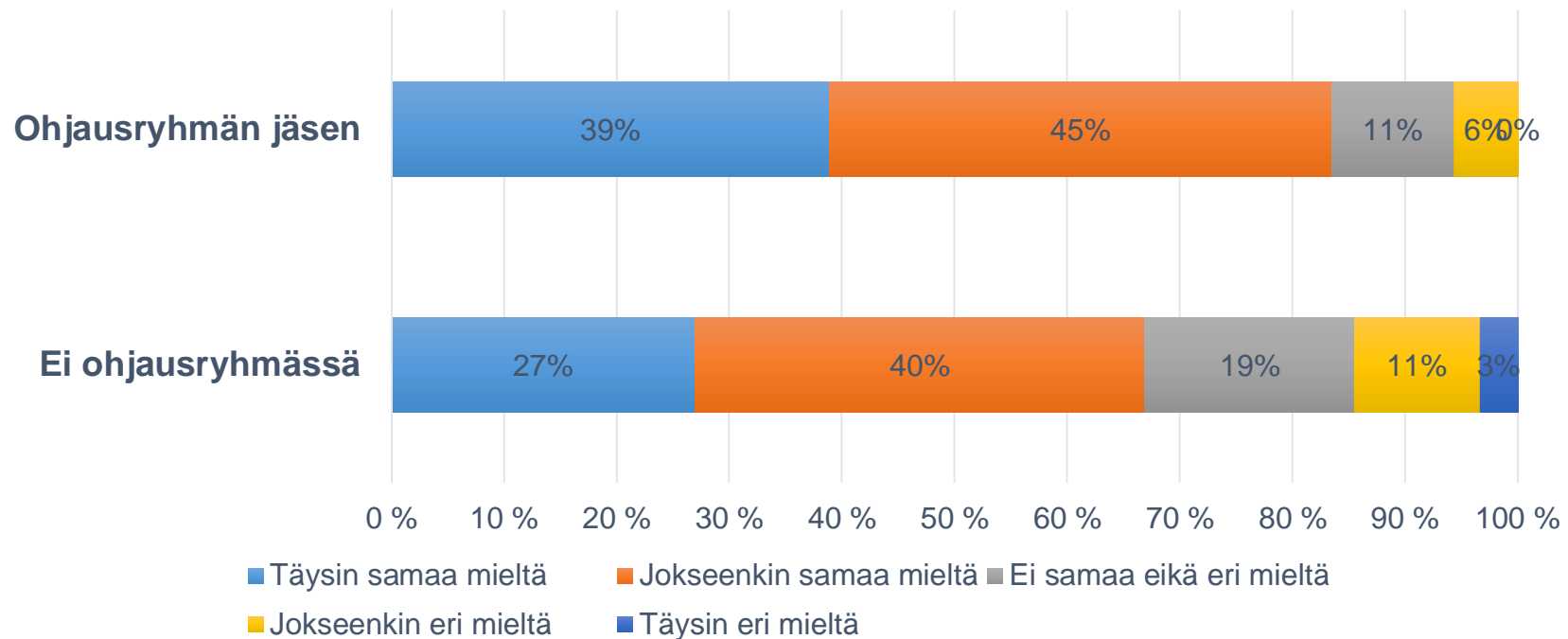

	Pidän tärkeänä, että Ohjaamo-toiminta vakiintuu alueella.	Uskon, että Ohjaamosta tulee pysyvä osa alueen palveluja.
■ Täysin samaa mieltä	53,45%	39,53%
■ Jokseenkin samaa mieltä	34,48%	39,53%
■ Ei samaa eikä eri mieltä	8,05%	15,12%
■ Jokseenkin eri mieltä	3,45%	5,23%
■ Täysin eri mieltä	0,57%	0,58%

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Ohjausryhmän jäsenet sitoutuneita

Pidän tärkeänä, että Ohjaamo-toiminta vakiintuu alueella

Mitä tuloksia tarvitaan, jotta Ohjaamo-toiminnan vakinaistamiselle olisi hyvät perusteet?

119 vastausta avokysymykseen

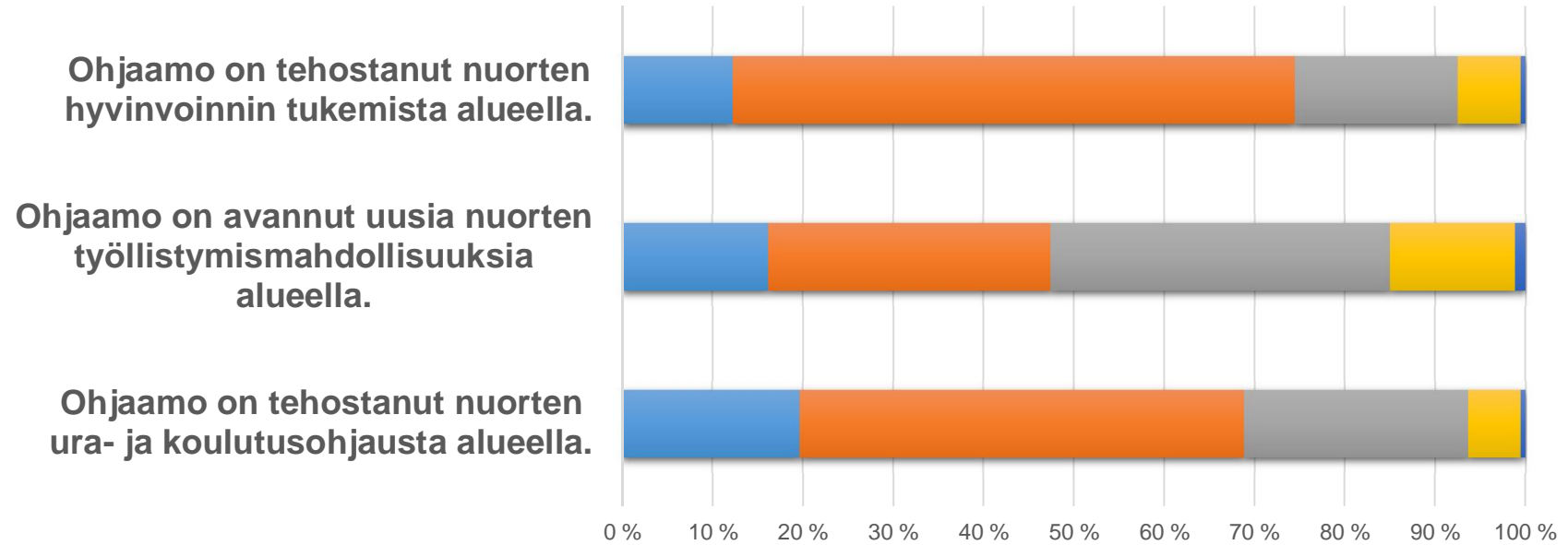
1. **Ohjaamo tavoittaa nuoret**, on heille helposti saavutettava. Tämä näkyy käyntimäärissä.
2. **Ohjaamo tukee ja nopeuttaa nuorten siirtymiä** erityisesti koulutukseen ja työelämään. Ohjaamo ohjaa nuoria omilla poluillaan eteenpäin ja ehkäisee syrjäytymistä. Suuria odotuksia: *Nuorten työttömyys laskee, aktivointiaste kasvaa ja koulukeskeytykset vähenevät, asunnottomien nuorten määrä laskee, eläkkeelle siirtyvien nuorten määrä laskee.*
3. Ohjaamo-toiminnan tuloksena **nuorten palveluverkosto selkeytyy**; palvelut sovitetaan yhteen sekä yhteistyökumppanit sitoutetaan osallistumaan ja resursoimaan.

Lisäksi seuraavat kaksi kohtaa saivat myös mainintoja, mutta vähemmän:

4. **Nuorten kokemukset Ohjaamosta** ovat myönteiset: *Ohjausmääriä tärkeämmäksi nousee nuorten kokemukset toiminnan laadusta ja vaikutuksista arkeensa.*
5. Toiminta tuottaa **palvelujen tehostumista**: *Tarvitaan asiakasryhmän vähenemistä Ohjaamon ytimessä olevien tahojen muissa palvelupisteissä TAI vaihtoehtoisesti toimijoiden yhteenlasketun "hoidettujen" asiakkaiden tapausten selvää kasvua, vaikka henkilöstömäärää ei lisättäisi.*

Arvio Ohjaamon onnistumisesta tehtävässään 1.

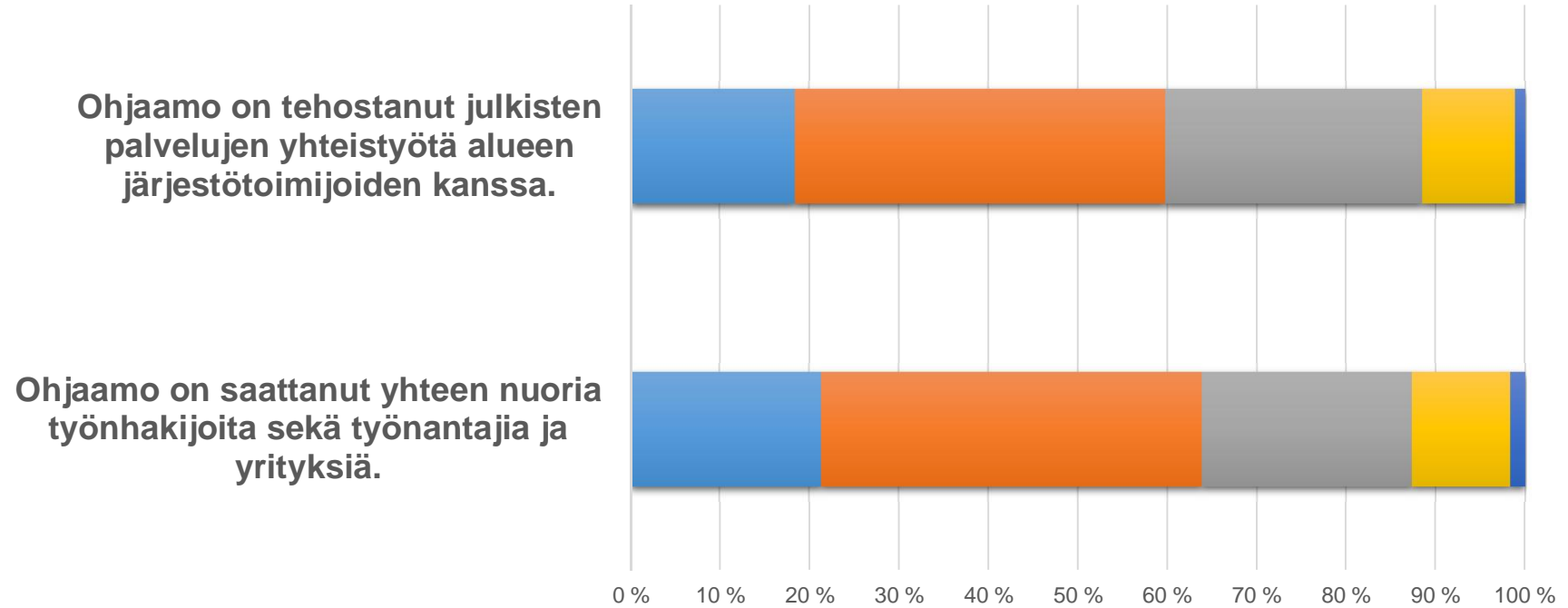

	Ohjaamo on tehostanut nuorten ura- ja koulutusohjausta alueella.	Ohjaamo on avannut uusia nuorten työllistymismahdollisuuksia alueella.	Ohjaamo on tehostanut nuorten hyvinvoinnin tukemista alueella.
■ Täysin samaa mieltä	19,65%	16,18%	12,21%
■ Jokseenkin samaa mieltä	49,13%	31,21%	62,21%
■ Ei samaa eikä eri mieltä	24,86%	37,57%	18,02%
■ Jokseenkin eri mieltä	5,78%	13,87%	6,98%
■ Täysin eri mieltä	0,58%	1,16%	0,58%

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Arvio Ohjaamon onnistumisesta tehtävässään 2.

	Ohjaamo on saattanut yhteen nuoria työnhakijoita sekä työnantajia ja yrityksiä.	Ohjaamo on tehostanut julkisten palvelujen yhteistyötä alueen järjestötoimijoiden kanssa.
■ Täysin samaa mieltä	21,26%	18,39%
■ Jokseenkin samaa mieltä	42,53%	41,38%
■ Ei samaa eikä eri mieltä	23,56%	28,74%
■ Jokseenkin eri mieltä	10,92%	10,34%
■ Täysin eri mieltä	1,72%	1,15%

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Ohjaamojen onnistumiset vastaajien näkökulmasta

- 149 vastausta avokysymykseen

Yleisimmin Ohjaamon nähdään onnistuneen seuraavissa:

- 1. toimijaverkoston ja palvelujen kokoamisessa ja yhdistämisessä**
- 2. nuorten tavoittamisessa ja ohjaamisessa.** Ohjaamo nähdään lähestyttävänä palveluna, ”joka antaa vastauksia” ja sujuvoittaa palveluja
- 3. Ohjaamojen tunnettuudessa:** ilmeessä ja markkinoinnissa
Ohjaamo on ”*monessa paikassa esillä. Positiivinen ja kokeileva työote*”.
- 4. työelämäyhteistyössä sekä työllistämistoimissa:** *Työllisyyteen liittyvien asioiden hoito tuntuu sujuvan hyvin, siihen voisi jatkossa satsata enemmänkin.*
- 5. Ohjaamojen toimintamallia ja tarjontaa nuorille** kiitellään. Ohjaamo on onnistunut mm: *monipuolisten palveluiden tarjoamisessa; jokaiselle löytyy jotakin. nuorille näköisen paikan luomisessa.*

Ohjaamon tehtävä alueella

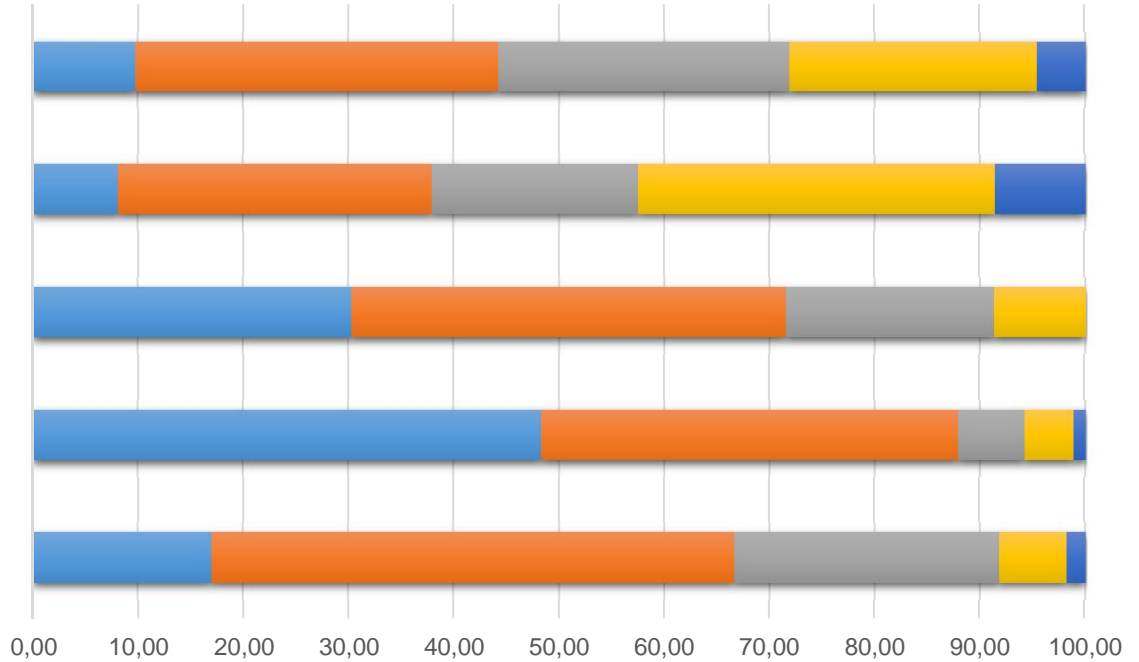
Ohjaamon rooli alueen palveluissa on selkeä.

Ohjaamo tekee päällekkäistä työtä alueen muiden palvelujen kanssa.

Ohjaamon tulisi nykyistä paremmin koota yhteen alueen nuorten...

Ohjaamo täydentää alueen nuorten palveluja.

Ohjaamo-toiminta on paljastanut nuorten palveluissa olevia aukkoja.

	Ohjaamo-toiminta on paljastanut nuorten palveluissa olevia aukkoja.	Ohjaamo täydentää alueen nuorten palveluja.	Ohjaamon tulisi nykyistä paremmin koota yhteen alueen nuorten palvelutarjontaa.	Ohjaamo tekee päällekkäistä työtä alueen muiden palvelujen kanssa.	Ohjaamon rooli alueen palveluissa on selkeä.
■ Täysin samaa mieltä	16,96	48,28	30,23	8,05	9,77
■ Jokseenkin samaa mieltä	49,71	39,66	41,28	29,89	34,48
■ Ei samaa eikä eri mieltä	25,15	6,32	19,77	19,54	27,59
■ Jokseenkin eri mieltä	6,43	4,60	8,72	33,91	23,56
■ Täysin eri mieltä	1,75	1,15	0,00	8,62	4,60

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Ohjaamon tärkein tehtävä vastaajien mukaan

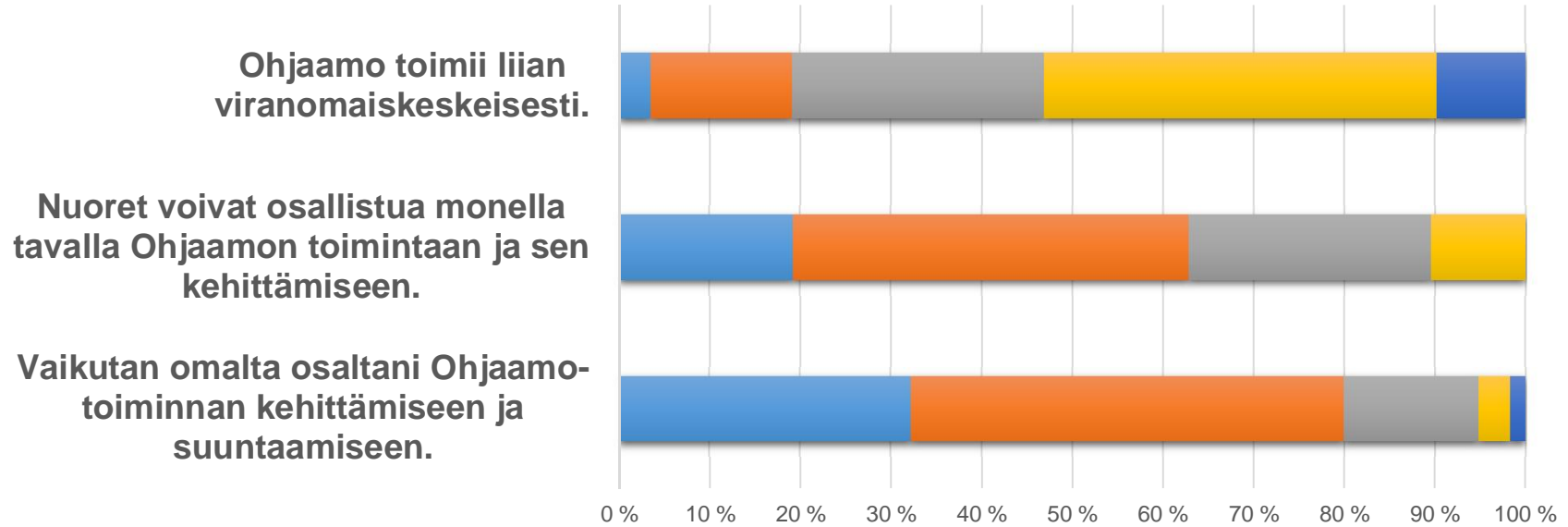

141 vastausta avokysymykseen

1. **koota palvelut yhteen** ja tehdä ne tunnetuksi ja selkeiksi. Ohjaamo kokoaa toimijat saman katon alle yhden luukun periaatteella tai se on toiminta-alusta laajalle palvelutarjonnalle.
2. toimia **matalan kynnyksen "aina oikeana" -paikkana** nuorille ja nuorille aikuisille: *koko ikäluokkaan kohdistuva palvelu, joka tukee nuoria erilaisissa kysymyksissä periaatteella 'nuori on aina oikeassa paikassa'*
3. tarjota **tukea ja ohjausta nuorilähtöisesti**: *mahdollisuuksien näkyväksi tekemistä ja "auki pitämistä".*
4. **tavoittaa työn ja koulutuksen ulkopuolella sekä palvelujenkin ulottumattomissa olevia nuoria.**
5. **avata työllistymis- ja koulutusmahdollisuuksia** – myös uusia: *Etsiä ja kehittää entistä toimivampi malli nuorten aikuisten toiminnalle ja tukea heidän selviytymistään arjen haasteista, antaa pohjaa työllistymiselle ja löytää paikka yhteiskunnassa täysivaltaisena jäsenenä.*

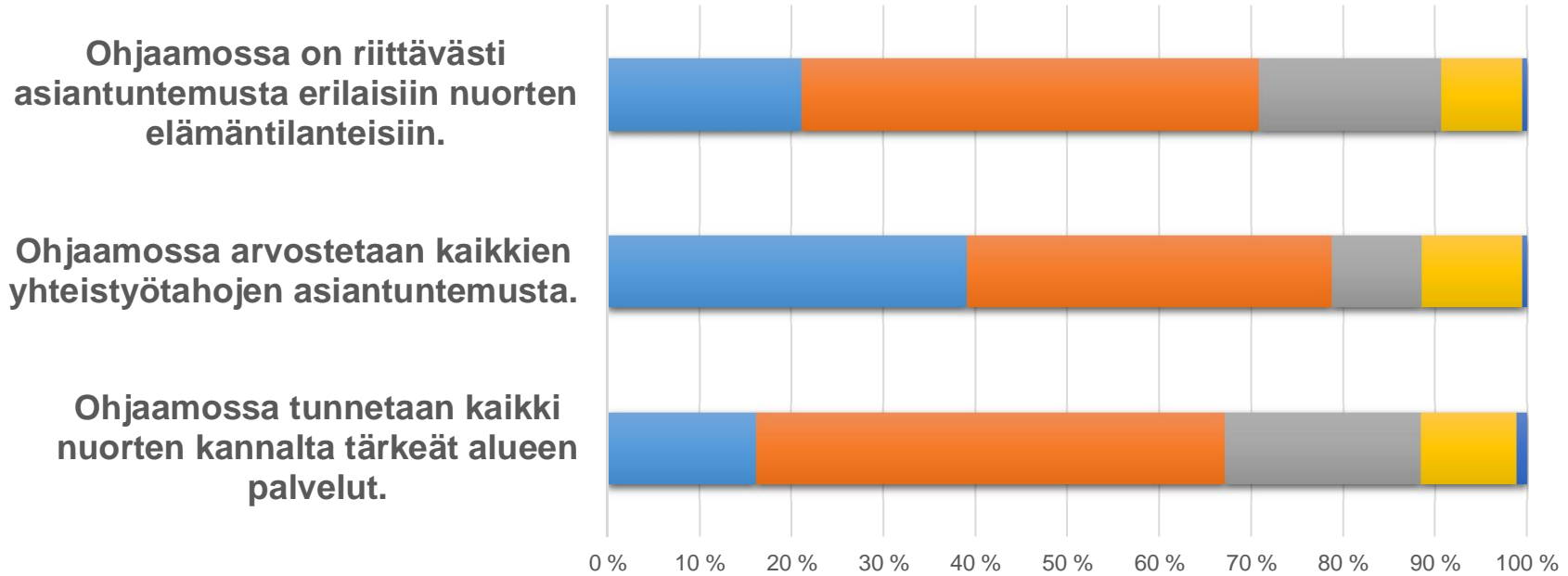
Osallistumisen näkökulma Ohjaamoissa

	Vaikutan omalta osaltani Ohjaamo-toiminnan kehittämiseen ja suuntaamiseen.	Nuoret voivat osallistua monella tavalla Ohjaamon toimintaan ja sen kehittämiseen.	Ohjaamo toimii liian viranomaiskeskeisesti.
■ Täysin samaa mieltä	32,18%	19,19%	3,47%
■ Jokseenkin samaa mieltä	47,70%	43,60%	15,61%
■ Ei samaa eikä eri mieltä	14,94%	26,74%	27,75%
■ Jokseenkin eri mieltä	3,45%	10,47%	43,35%
■ Täysin eri mieltä	1,72%	0%	9,83%

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Ohjaamot ja asiantuntemus

	Ohjaamossa tunnetaan kaikki nuorten kannalta tärkeät alueen palvelut.	Ohjaamossa arvostetaan kaikkien yhteistyötahojen asiantuntemusta.	Ohjaamossa on riittävästi asiantuntemusta erilaisiin nuorten elämäntilanteisiin.
■ Täysin samaa mieltä	16,18%	39,08%	21,05%
■ Jokseenkin samaa mieltä	50,87%	39,66%	49,71%
■ Ei samaa eikä eri mieltä	21,39%	9,77%	19,88%
■ Jokseenkin eri mieltä	10,40%	10,92%	8,77%
■ Täysin eri mieltä	1,16%	0,57%	0,58%

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Ohjaamojen kehittämiskohteet

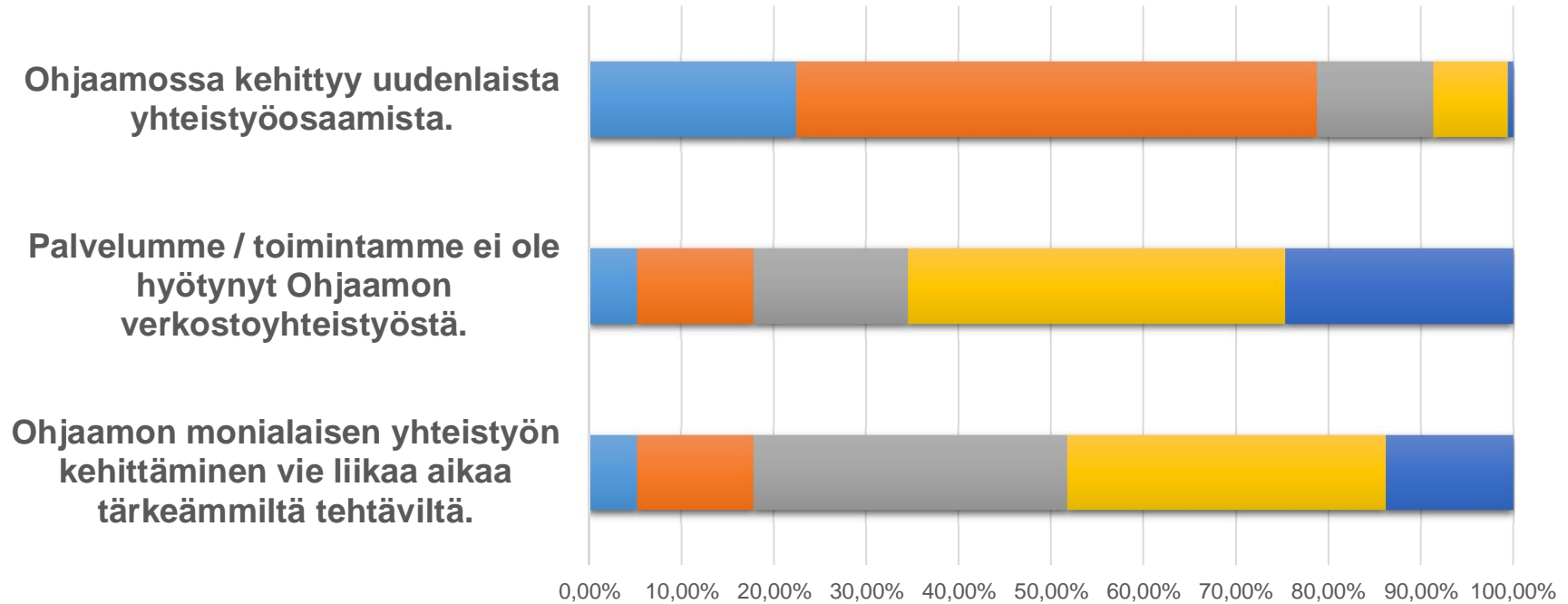

- Mitä asioita Ohjaamon tulisi hoitaa nykyistä paremmin? 141 vastausta
- 1. **Ohjaamon toimintamallin kirkastamisen ja vastuunjakojen selkiyttämisen** alueella: *Ohjaamon tulisi pystyä kuvaamaan ja määrittelemään oma roolinsa osana palveluja nykyistä selkeämmin.*
- 2. **Verkostotyön kehittäminen:** *Koordinoida monialaista yhteistyötä; tähän Ohjaamo tarvitsee kuntien, oppilaitosten ja muiden viranomaisten (etenekin TE) antaman mandaatin... myös kansalliselta tasolta tulisi tulla selkeää ohjausta ja tulevaisuuden näkymää Ohjaamoiden roolista.*
- 3. **Ohjaamon tulisi tavoittaa enemmän nuoria.** Osan mukaan Ohjaamo tavoittaa kyllä ”oikeaa kohderyhmää, mutta voisi tavoittaa vielä enemmän ja vielä laajemmin”, osa toivoi painopistettä varhaisempaan tukeen, osa vaikeammin tavoitettavien saavuttamiseen.
- 4. **Yhtenä** ratkaisuna nuorten laajempaan tavoittamiseen esitetään **tiedotuksen ja markkinoinnin vahvistamista.** Erityisesti nuorille on tiedotettava enemmän, mutta myös yhteistyötahoille.

Lisäksi seuraavia kehittämiskohteita nostettiin esille: nuorten osallistaminen, asiakastyön kehittäminen, tila- ja aukiolojärjestelyt sekä rohkeus luoda uudenlaista palvelua.

Ohjaamot ja yhteistyö

	Ohjaamon monialaisen yhteistyön kehittäminen vie liikaa aikaa tärkeämmiltä tehtäviltä.	Palvelumme / toimintamme ei ole hyötynyt Ohjaamon verkostoyhteistyöstä.	Ohjaamossa kehitty uudenlaista yhteistyöosaamista.
■ Täysin samaa mieltä	5,17%	5,17%	22,41%
■ Jokseenkin samaa mieltä	12,64%	12,64%	56,32%
■ Ei samaa eikä eri mieltä	33,91%	16,67%	12,64%
■ Jokseenkin eri mieltä	34,48%	40,80%	8,05%
■ Täysin eri mieltä	13,79%	24,71%	0,57%

■ Täysin samaa mieltä ■ Jokseenkin samaa mieltä ■ Ei samaa eikä eri mieltä ■ Jokseenkin eri mieltä ■ Täysin eri mieltä

Yhteistyötahoja haussa

Kysymykseen ”Onko alueella jokin taho, joka olisi hyvä saada tiiviimmin mukaan Ohjaamon yhteistyöverkoston?” vastasi 83.

Tahot, joiden toivotaan osallistuvan nykyistä enemmän Ohjaamon yhteistyöhön, ovat vastausten perusteella järjestyksessään nämä:

1. sosiaali- ja terveysala – erityisesti terveydenhuolto, mielenterveyspalvelut, sosiaalityö
2. työvoimapalvelut – TE-palvelut, työllisyydenhoito
3. järjestöt ja seurakunnat – yleisesti, mutta myös hankkeiden koordinointi:
Kaupungissa toimii nuorten palveluissa paljon 3 sektorin toimijoita, jotka eivät löydä nuoria hankkeisiinsa. Heillä on hienoa toimintaa, mutta nuoret eivät löydä heitä ja toisaalta he nuoria. Käsittämätöntä resurssien tuhlaamista.
4. työnantajat ja yritykset
5. oppilaitokset – koulut, ammatillinen koulutus, korkeakoulut
6. KELA. Lisäksi asumisen ja talouden tuki.

Ohjaamo tuo plussaa, mutta realismi on tarpeen

- Lainauksia avovastauksista:
- Ohjaamo on onnistunut *"luomaan Ohjaamo-konseptin alueelle, hyvät tilat, verkostossa Ohjaamo tunnetaan, innostuneet työntekijät"*
- *Yhteistyö helpottaa kaikkien työtä. Kokeillaan koko ajan uutta. Työllistyminen etunenässä ja eteenpäin meno oli se sitten koulutuksen kautta tai miten vaan. Ilman turhia kiemuroita.*
- *Tulokset riippuu siitä mistä ja kenen yhteistyökumppanin näkökulmasta sitä katsotaan. Ehkä odotukset ovat olleet Ohjaamoja kohtaan liian korkeat?*

OHJAAMO

Pohdintoja tuonnempana

mirja.maatta@ely-keskus.fi

youthguarantee

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

MINISTRY OF
SOCIAL AFFAIRS AND HEALTH
Finland

Ministry of
Education
and Culture

Centre for Economic Development,
Transport and the Environment

Leverage from
the EU
2014-2020

European Union
European Social Fund

Sidosryhmäkyselyn aineistonkeruu

- Aineisto kerättiin sähköisellä Webropol-lomakkeella. Lomake kehitettiin yhteistyössä Ohjaamojen, tutkijoiden sekä ministeriöiden kanssa.
- Osallistumiskutsu kyselyyn lähetettiin sähköpostitse
 - Ohjaamojen tutkijalle antamiin sähköpostiosoitteisiin+ ministeriöille: **423** henkilöä, joista 8 oli siirtynyt muihin tehtäviin tai heitä ei esim. loman takia saavutettu. Kutsun sai siis **415** henkeä.
 - Lisäksi Ohjaamojen projektipäälliköt ja koordinaattorit jakoivat sähköpostikutsua noin **191** henkilölle.

Yhteensä sähköisen kyselyn linkin sai siis noin 606 henkeä.

Vastausaikaa oli 18.10 – 10.11.2016 eli nelisen viikkoa.

Kyselyyn vastasi 174 henkeä. Vastausprosentti oli 29 %.

Kyselyn sisältö

Kysely sisälsi taustakysymyksiä, Likert-asteikollisia väittämäkysymyksiä (neljä kokonaisuutta) sekä kuusi avokysymystä.

Avokysymyksistä muodostui n. 44 sivun kokonaisuus, eli vastaajat kirjasivat ajatuksiaan melko paljon.

Ohjaamot saavat omaa toimintaansa koskevat avovastaukset käyttöönsä.

Kaikki vastaukset koskevat seuraavia Ohjaamoja:

Kotka, Helsinki, Savonlinna, Espoo, Vantaa, Lahti, Jyväskylä, Kouvola, Porvoo, Forssa, Iisalmi, Turku, Jokilaaksot, Mikkeli, Kajaani, Kokkola ja Keski-Pohjanmaa, Tampere, Joensuu

sekä seuraavia useampia Ohjaamo-pisteitä sisältäviä alueita:

Etelä-Savon Ohjaamot, Keski-Uusimaa, Pohjois-Karjala, Etelä-Karjala (Lappeenranta ja Imatra), pääkaupunkiseutu.

Vastaajat eri hallinnonaloilta sekä asemista

- Kyselyyn vastanneet ovat melko tasaisesti työllisyyden ja yrittäjyyden puolelta sekä koulutuslta, nuorisoalalta sekä sosiaali- ja terveyslta (22–29 %)
- Lisäksi alle 10 % alue- ja valtiohallinnosta, maahanmuuttajatyöstä sekä muilta toimialoilta.
- Jonkin verran (3,5 %) kirjasto-, kulttuuri- ja liikunta-alalta sekä Kelasta.
- Vastaajista yli 53 % on Ohjaamon ohjausryhmän jäsen
 - 17 % Ohjaamossa työskentelevän esimiehiä
 - 16 % viranomaisia, kuten oppilaitoksen kuraattori, yksikön päällikkö, TE-tston työntekijä, sosiaalityöntekijä
 - järjestön edustajia on vastaajista lähes 9 %
 - toimi- tai tulosaluejohtajia alle 8 %
 - yritysyhteistyökumppaneita on alle 3 %,
 - kunnan luottamushenkilöitä alle 2 %.

Vastaajan hallinnon/toimiala - voi valita useamman

